

Curriculum vitae Europass

Informații personale

Sava Parascovia

Chișinău,

Republica Moldova

Mobil: +373 2.

E-mail: j.

Sex feminin | Data nașterii

Naționalitatea Română

Locul de muncă vizat / Domeniul ocupațional

IP Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, mun. Chișinău, Republica Moldova

Experiența profesională

- 1982 Laborant superior în secția de papierit
- 1985 Cercetător științific inferior în laboratorul de arbuști fructiferi
- 1990 Cercetător științific în laboratorul Arbuști fructiferi și căpșun
- 2004 Cercetător științific superior al laboratorului Arbuști fructiferi și căpșun al I.C.P.
- 2002 -2005 Reprezentantul institutului I.C.P. pentru problemele protecției proprietății intelectuale
- 2003 -2007 Consilier local în Consiliul Primăriei or. Durlești, mun. Chișinău
- 2003 Obținerea titlului științific de Doctor în agricultură
- 2006 -2023 Șefa laboratorului de Arbuști fructiferi și căpșun
- 2006 Obținerea titlului științific de Conferențiar cercetător
- 2007 -prezent Fondatoarea și președinta a AO „AGRO-DICOM” Asociație de Consultanță și Instruire a Fermierilor
- 2010 -prezent Fondatoarea și președinta a AO APP „BACIFERA” - Asociația Producătorilor de Pomoșoare
- 2018 -prezent Fondatoarea Festivalului Au Gust, or. Durlești, mun. Chișinău
- 2020 Obținerea titlului științific de Doctor habilitat în științe agricole
- 2020 Obținerea certificatului cu dreptul de Conducător de Doctorat

Principalele activități și responsabilități

Cercetări variatale și tehnologice referitor la cultivarea căpșunului și arbuștii fructiferi

Numele și adresa angajatorului

Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare, str. Vierul nr. 59, MD 2070 Chișinău, or. Codru, Republica Moldova; Tel.: (00 373 22) 28-54-31 E-mail: vierul_isphta@mail.ru

Educație și formare

1977-1982 Institutul Agricol din Chișinău, Facultatea de Horticultură

- 2003 Susținerea tezei de doctor în agricultură la tema "Productivitatea agrișului în funcție de soi și distanța de plantare". Facultatea de Horticultură, Universitatea Agrară de Stat din Moldova
- 2005 Cursuri de Consilier pentru Protecția Proprietății Intelectuale la AGEPI, Chișinău
- 2013-2015 Perioada de postdoctorat la tema: "Sporirea productivității agrișului și zmeurului în cultura intensivă prin selectarea soiurilor și perfecționarea structurii plantațiilor"
- 2018-2019 Susținerea tezei de doctor habilitat în științe agricole la tema: "Sporirea productivității agrișului și zmeurului în cultura intensivă prin selectarea soiurilor și perfecționarea structurii plantațiilor", Facultatea de Horticultură, Universitatea Agrară de Stat din Moldova

Competențe profesionale

Mai – august 1998	Primul Proiect Agricol USAID - Stagiare la Horticulture Research International din East Malling, Marea Britanie cu tema: Perfecționarea în domeniul ameliorării soiurilor, cultivării și producerii materialului săditor de arbuști fructiferi și căpșun, în special la speciile de căpșun și zmeur.
2007-2023	Vizite de lucru cu schimb de experiență în: Ucraina, Belarus, Rusia, România, Elveția, Polonia, Ungaria, Bosnia și Herțegovina, Italia, Franța, Germania,
2022	Proiectul FAO cu instruire și vizite de lucru în Turcia și Uzbekistan.
2017-prezent	Membra Seminarului specializat la susținerea tezelor de doctor pe lângă UASM
2014- prezent	Recenzent - evaluator la revistele științifice de specialitate naționale
2020 -prezent	Recenzenți - evaluator la revistele științifice de specialitate "International Knowledge Press"

Aptitudini și competențe personale

Limba(i) maternă(e) **Limba română**

Limba(i) străină(e) **Rusa, franceza, engleza**

Autoevaluare Nivel european (*)	Înțelegere				Vorbire				Scriere	
	Ascultare		Citire		Participare la conversație		Discurs oral		Exprimare scrisă	
Rusa	1	C2	1	C2	1	C2	1	C2	1	C2
Franceza	2	C2	2	C2	2	C2	2	C2	2	C2
Engleza	3	C2	3	C2	3	C2	3	C2	3	C2

Limbile engleză s-a studiat 6 luni la școala „LETER” și stagiul de 3 luni în Marea Britanie în anul 1998

Limbile rusa și franceza s-au studiat aprofundat în perioada studiilor primare, gimnaziale și liceale.

Competențe și abilități sociale Bune experiențe dobândite în domeniul prin participarea la conferințe, stagieri internaționale și vizite de lucru cu schimb de experiență.

Competențe și aptitudini organizatorice, managerial O bună cunoaștere a tehnologiilor de cultivare a speciilor bacifere prin implementarea cercetărilor efectuate în producere, dar și schimbului de experiență, transferului de noi tehnologii și material biologic. Bune abilități de conducere în echipă, dobândite ca cercetător științific, șef de laborator, consilier și președinte al Asociațiilor de consultanță și instruire a fermierilor: AO APP BACIFERA și AO AGRO-DICOM-sectorul agrar.

Competențe dobândite la locul de muncă 1982-prezent O bună competență prin publicarea articolelor științifico-practice și prezentarea rezultatelor cercetărilor științifice în cadrul ședințelor în plen la 41 conferințe și simpozioane naționale și internaționale din Republica Moldova, România (București, Iași, Pitești, Cluj-Napoca), Ucraina (Kiev), Belarus (Samohvalovici), Rusia (Breansc), Turcia etc..
Stagieri: la Horticulture Research International din East Malling, Marea Britanie; la Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești-Mărăcineni, România; Rusia, Breansc; Proiectul FAO -Turcia(Adana); Uzbekistan (Tashkent); Proiectul UE – AGEPI pentru identificarea produselor pentru înregistrarea IG. DO și STG în Republica Moldova.

Competențe și cunoștințe de utilizare a calculatorului O bună cunoaștere a instrumentelor Microsoft Office, internet

Alte competențe și aptitudini

Abilități de învățare, sociabilă, capacități bune manageriale.

Proiect de cercetare teoretico - aplicative:

2013-2014 Director de proiect bilateral internațional – Republica Moldova și România la tema "Ameliorarea speciilor de arbuști fructiferi cu importanță nutrițională"

Realizări:

2004 În rezultatul cercetărilor științifice efectuate a fost introdus în Registrul soiurilor de plante al Republicii Moldova o specie nouă - agrișul cu două soiuri - Donețkii krupnoplodnii și Donețkii perveneț.

2005- 2012 Implementarea tehnologiilor de cultivare a arbuștilor fructiferi în raionul Orhei, s. Lucașeuca, SRL. Microro: la zmeur- 20 ha, agriș – 1,0 ha, coacăz negru - 4 ha, 3,5 ha căpșun frigo

2008-2009 Director de proiect la două de proiecte de transfer tehnologic pentru implementarea tehnologiilor de cultivare a căpșunului și arbuștilor fructiferi

2008-2023 Implementarea tehnologiei de cultivare a căpșunului și arbuștilor fructiferi în raioanele Ștefan Vodă, Nisporeni, Ialoveni, Cahul etc.

Informații suplimentare Peste 120 Publicații, dintre care principalele sunt:

- SAVA, Parascovia. Study on fruits production of densely gooseberry bush plantation. *Lucrări științifice seria B-LV-2011, Horticultură. UȘAMV București, Romania, 2011, 432-435. ISSN 2069-6965.*
- SAVA, Parascovia. „Roots development capacity of raspberry plants. Capacitatea de dezvoltare a rădăcinilor la plantele de zmeur”. Program Simpozionul Științific Internațional, Horticultura – Știință, Calitate, Diversitate și Armonie. „100 de ani de învățământ superior agronomic la Iași, România, 2012, 37.
- SAVA, Parascovia. „Influence of drought on raspberry fruits quality”. The 2 nd International Work shop on the Environment & Agriculture in Arid and Semiarid Regions. Book of paper. Constanța, România, 2012, 11.
- SAVA Parascovia, Study of gooseberry varieties in different cultivate condition. Scientific Papers Series B. Horticulture, Vol. LVI, Bucharest, 2012, ISSN 2285-5653, p 171-174
- SAVA, P., CATERENCIUC, Cr. Phenology research on plant blackberry development in Republic of Moldova. Simpozion științific internațional UASMV, București, România, 04-05 iunie 2013.
- SAVA, P. Cercetări la cultura afinului în Republica Moldova. Simpozionul Științific Internațional „Agricultura Modernă – Realizări și Perspective” consacrat aniversării de 80 ani de la înființarea Universității Agrare de Stat din Moldova. *Lucrări științifice, vol.36 (1). Horticultură, viticultură și vinificație, silvicultură și grădini publice, protecția plantelor, Chișinău, 2013, p.136-139, ISBN 978-9975-64-191-3.*
- SAVA, Parascovia. Resistance of some raspberry variety on fluctuations climate conditions in Republic of Moldova. *Fruit Growing Research, Vol. XXX, Pitești, România, 2014, 19-22. ISSN 1584-2231.*
- SAVA, Parascovia. Study on assessment of productivity of gooseberry variety. *Horticulture: Scientific Papers. Series B. Horticulture, Vol. LVIII, Iasi, 23-25 octombrie 2014, ISSN 2285-5653.*
- SAVA, Parascovia, CALARAȘ Cristina, TCACI Valentina, GHERASIMOVA Elena, CRIVAIA Parascovia, VIȚELARU Olga. Nutrients accumulation in fruits of berry species. *Fruit Growing Research, Vol. XXXI, Pitești, România, 2015, p.30-33. ISSN 1584-2231.*
- SAVA, Parascovia. Cultivation technologies of gooseberry and fruits production economic efficiency. *Fruit Growing Research, Vol. XXXIII, 2017, p. 67-70, ISSN 1584-2231.*
- RUSNAC, Cristina; SAVA, Parascovia. Studiul referitor la compoziția biochimică a fructelor de aronie. Study about the biochemical composition of chokeberries fruits. *Fruit Growing Research, vol. XXXIV, Pitești, 2018, p.50-52. ISSN 2344 – 3723. DOI: 10.33045/FGR.V34.2018*
- CATERENCIUC, Cristina; SAVA, Parascovia. Cercetări fenologice în dezvoltarea plantelor de afin în Republica Moldova. Phenological research in the development of blueberry plants in the Republic of Moldova. *Fruit Growing Research, vol. XXXIV, Pitești, 2018, p.14-17. ISSN 2344 – 3723. DOI: 10.33045/FGR.V34.2018*
- SAVA Parascovia. Cercetări fenologice la cultura agrișului și a speciilor înrudite în condițiile Republicii Moldova. Culegere de lucrări științifice - 110 ani de activitate științifică a IP ÎSPHTA. Realizări științifice în horticultură, oenologie și tehnologii alimentare. Chișinău, 2020, p.297-304. ISBN: 978-9975-56-808-1.
- SAVA Parascovia. Comportarea unor soiuri de lonicera în condițiile Republicii Moldova Culegere de lucrări științifice consacrată aniversării a 110 ani de activitate științifică a IP ÎSPHTA. Realizări științifice în horticultură, oenologie și tehnologii alimentare. Chișinău, 2020, p.305-310. ISBN: 978-9975-56-808-1.
- SAVA Parascovia, CATERENCIUC Cristina. Study on the adaptability of some blueberry cultivars in the Republic of Moldova. *Revista The Romanian Journal of Horticulture (RJH), ASAS, România, 2021, p.79-84. DOI: 10.51258/RJH; ISSN 2734 – 7656.*
- SAVA, Parascovia. The results obtained by scientistes from Republic of Moldova in the research and implementation of shrubs crops. *Romanian Journal of Horticulture (RJH). ASAS, București, România, Vol.4, 2023, p.67-76. DOI: 10.51258/RJH; ISSN-L 2734 – 7656.*
- Monografii monoautor:**
- SAVA, Parascovia. Monografie. Bazele științifice ale culturii agrișului în Republica Moldova. Monografie, Tipografia UASM, Chișinău, 2012, 192 p. ISBN: 978-9975-64-226-2.
- SAVA Parascovia. Monografie. Cultura zmeurului în Republica Moldova. Tipografia Reclama, Chișinău, 2016, 157 p. ISBN 9975-62-124.
- Monografii colective:** FALA, A., PÂNTEA, Maria, SAVA, Parascovia, CIBOTARI, Valentina. Studiul privind identificarea produselor, băuturilor, bucatelor și obiectelor de meșteșugărit pasibile înregistrării în calitate de Indicații Geografice, Denumiri de Origine și Specialități Tradiționale Garantate în Republica Moldova. Chișinău, 2018, 148 p. ISBN: 978-9975-144-50-6.
- DADU, C., DONEA, V., ROȘCA, I., BODRUG, Elena, SAVA, Parascovia, DONEA, V., GRATI, V. Arbori și arbuști fructiferi. Tipogr. AȘM, Chișinău, 2019, 328 p. ISBN: 978-9975-62-426-8.
- Recomandări tehnologice:** SAVA, P. Recomandări tehnologice pentru înființarea și întreținerea plantațiilor de zmeur. Ch.: Tipografia "Print –Caro", Chișinău, 2014, 36 p. ISBN: 978-9975-56-132-7.
- SAVA, P. Recomandări tehnologice pentru înființarea și întreținerea plantațiilor de agriș. Ch.: Tipografia "Print –Caro", Chișinău, 2014, 35 p. ISBN : 978-9975-56-131-0.
- SAVA, Parascovia; RUSNAC, Cristina; CATERENCIUC, Cristina "Metode ecologice de cultivare a speciilor bacifere în condițiile schimbărilor climatice". Recomandări tehnologice pentru producători, Tipogr. Prin Caro, Chișinău, 2023, 36 p. ISBN 978-9975-175-80-7.
- Manuale:** BALAN, V., SAVA, P., CALALB, T., CIORCHINĂ, N., TODIRAȘ, V., ROȘCA, I., CUMPANICI, A., ZBANCA, A. Manual colectiv. Cultura arbuștilor fructiferi și căpsunului. Tipogr. "Bons Offices", Chișinău, 2017, 434 p. ISBN 978-9975-87-263-8. (publicat în limbile: română și rusă).